

Dalszych

12 niemieckich zbrodniarzy

morderców niewiast i dzieci polskich przybyło do Warszawy

Wśród przestępców znajdują się 3 kobiety

WARSZAWA, 29. 5. (PAP). — W dniu dzisiejszym przywieziono polskim samolotem wojskowym na lotnisko Okęcie dalszych 12-tu wojennych przestępców niemieckich.

Największym z przybyłych zbrodniarzem jest „Hauptsturmführer der Waffen SS“ — Goth Amon — komendant i likwidator obozów w Szepnie koło Przemysła w Płaszewie koło Krakowa, w Bochni i Tarnowie.

Pozostali, mimo, że nie mieli takiego „stanowiska“, jak Goth, byli znanymi z okrucieństwa zbrodniarzami, pełniącymi funkcję blokowych i strażników obozów koncentracyjnych.

Kobiety Felser Maria, Edel Margareta i Barth Margareta były dozorczykami obozu w Ravensbrück.

Barth Margareta — to młode jeszcze dziewczyny, najwyżej 25-letnie, o bezmyślnych, pospolitych twarzach.

Przywiezieni przestępcy — mężczyźni, jak wynika z informacji przybyłych oficerów — zostali przejęci przez polskie władze bezpieczeństwa w Monachium.

imię. Kobiety zostały przejęte we Frankfurcie. Wszyscy przestępcy wykazywali zdenerwowanie, dopytując się, dokąd lecą.

KURSY KSIĘGOWOŚCI PRZEBITKOWEJ

Polska YMCA w Łodzi organizuje pod przewodnictwem prof. dr. Dziegielewskiego dalsze kursy księgowości prebitkowej w ramach planu kont.

JEDYNY WYSTĘP ADY SARI

W niedzielę, dnia 2 czerwca, godz. 12-ta w południe, wystąpi w Państwowej Filharmonii w Łodzi, z jednym recitałem znakomita śpiewaczka kolaraturowa — Ada Sari.

Pozostałe bilety sprzedaje codziennie kasa kina „Bałtyk“, Narutowicza 20. Kr. 182/M.

NOWO OTWARTA placówka Wydziału Kolportażu Sp. Wyd. „CZYTELNIK“

w ŁODZI — PL. LEONARDA. — Telefon 130-95 przyjmuje prenumeratę „Dziennika Łódzkiego“, poczynając od każdego dnia miesiąca LICZĄC Zł 45,— w stosunku miesięcznym, z odbiorem na miejscu.

HURTOWA SPRZEDAŻ PISM.

BRATNIA POMOC STUDENTÓW UNIWERSYTETU ŁÓDZKIEGO

urządza w dn. 1. 6. 46 r. w auli Uniwersytetu przy ul. Narutowicza 68 REPREZENTACYJNY BAL AKADEMICKI pod hasłem „Łódź — Studentom U. Ł.“

Minął „Dzień Matki“

Obchodziliśmy dzień matki. Przeczytałem dnia tego w różnych piśmiech sporo artykułów o matce. Zastanowiła mnie ich szablonowość, banalność i czułościowość.

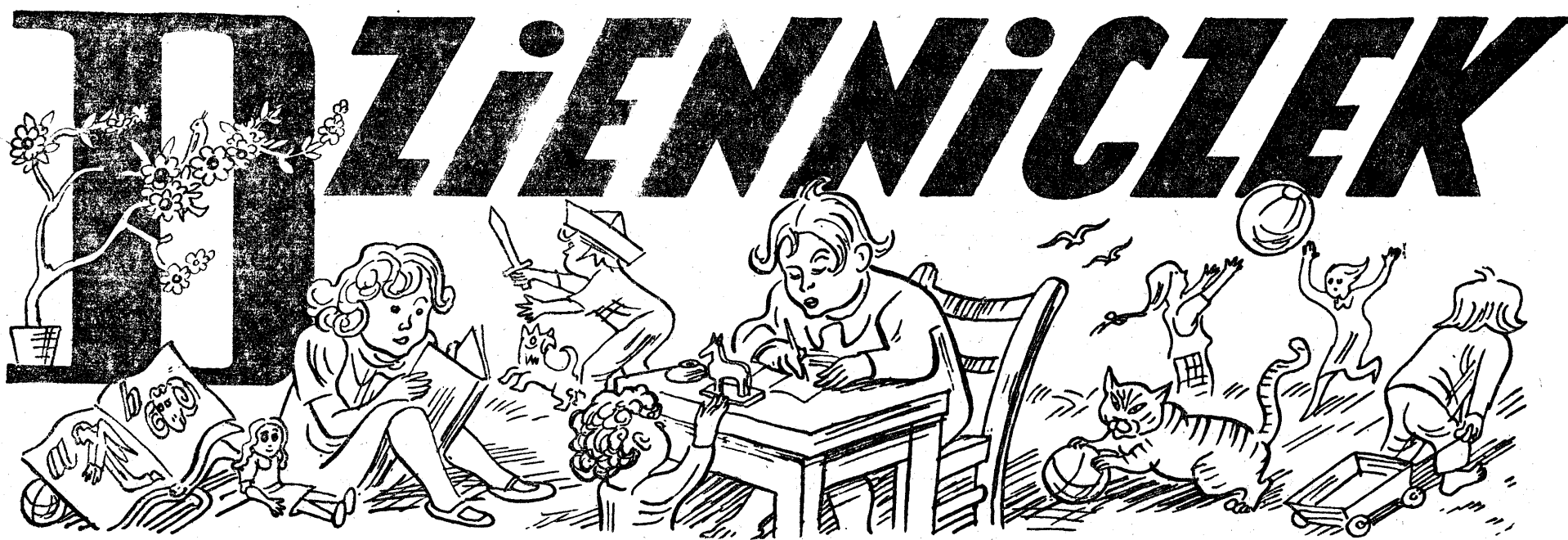
od tych rzeczy istotnych, które należałoby dnia tego powiedzieć i uczynić. Żaden np. autor elaburacji gazetarskich nie wyjaśnił, na czym — dajmy na to — polega „nie docenianie“ przez nas naszych matek, w jaki sposób powinniśmy je „doceniać“.

lesława Prusa, który w nim zamknął po prostu prawdę życiową, jasną dla wszystkich i odczuwalną, ale — iako to zazwyczaj z prawdami życiowymi bywa — zrozumiałą dopiero wówczas, gdy ją mędrzec krótko i wyraziście sformułuje.

W „dniu matki“ myślałem o tym, że uświetałbym ten dzień nie tyle obchodami, wierszykami i artykułami, ile w sposób bardziej realny i rzeczowy.

ry genialnie przekładał Słowackie go i Kasprowicza, był osobistym przyjacielem Kasprowicza i odwiedzał go często na jego Harendzie.

Advertisement for the Mauthausen memorial, featuring a cross symbol and lists of names of Polish prisoners who died in the camp on 31.3.1945 and 1.4.1945.

Ryszard Kipling

Skąd wielbłąd ma garb

To powiastka o tym, skąd wielbłąd ma garb.

Na początku, gdy ziemia i wszystko, co istnieje, było całkiem nowe, a zwierzęta właśnie zaczęły pracować dla ludzi, był sobie raz wielbłąd, który żył wśród Wyjącej Pustyni, gdyż nie miał ochoty pracować, a przy tym sam był wyjemem. Żywił się przeto chrustem, tamarindami, mleczem i innymi smakołykami, był zaś bezwstydnie leniwy. A gdy kto do niego się odezwał, to odpowiadał:

— Grrrb!

Tylko — Grrrb! — i nic więcej.

W poniedziałek rano przyszedł do niego koń, z siedlmem na grzbiecie i wędziłem w pysku, i rzekł:

— Wielbłądzie, oj, wielbłądzie, pójdz no i pobiegaj jak my wszyscy.

— Grrrb! — odparł wielbłąd.

Koń odszedł precz i opowiedział to człowiekowi.

Potem przyszedł pies z laską w pysku i rzekł:

— Wielbłądzie, oj, wielbłądzie, chodź-no i dźwigaj, jak my wszyscy.

— Grrrb! — odparł znów wielbłąd.

A pies odszedł precz i opowiedział człowiekowi.

Po nim przyszedł wół z jarzmem na karku i rzekł:

— Wielbłądzie, oj, wielbłądzie, pójdz-no i zabierz się do orki, jak my wszyscy.

— Grrrb! — odrzekł wielbłąd.

A wół odszedł precz i opowiedział to człowiekowi.

Na schyłku dnia przywołał człowiek i konia i psa, i wołu i rzekł:

— O, wy trzej, wy moi trzej, bardzo mi was żal (zwłaszcza, że ziemia i wszystko, co istnieje, jest całkiem nowe); ale ten zwierz Grrrb z pustyni widocznie nie może pracować, gdyż inaczej byłby już tutaj; dam mu tedy pokój, wy zaś musicie dwa razy tyle pracować, aby go zastąpić.

Rozgniewało to ogromnie tę trójkę więc na skraju pustyni odbyli palaver (zebranie) i przeprowadzili dochodzenie i sąd pięciu mężów i pau-wau.

Wtem zjawił się Dżin, zawiadujący wszystkimi pustyniami:

— Dżinie wszech pustyni! — przemówił koń — czy to tak być powinno, aby ktoś próżnował, chociaż ziemia i wszystko, co istnieje,

jest całkiem nowe.

— Oczywiście nie — odparł Dżin.

— Otóż — mówił dalej koń — pośród twej Wyjącej Pustyni jest stworzenie (również wyjące), które ma długą szyję i długie nogi, a od poniedziałku rano nie wykonało ani odrobiny pracy. Nie chce wcale biegać.

— Fiu! — zawołał Dżin, gwizdząc. — Na wszystko ziłoto Arabii — to wielbłąd! Cóż on powiada?

— Powiada. — Grrrb! — odezwał się pies — i nie chce wcale dźwigać.

— A czy jeszcze co powiada.

— Tylko. Grrrb! i nie chce chodzić w pługu — odezwał się wół.

— Doskonale — rzekł Dżin — poczekajcie nieco cierpliwie a ja go zgarbię.

Dżin, zawiąawszy się w swój płaszcz, ochraniający od kurzu, udał się w podróż napowietrzną przez pustynię i spotkał bezwstydnie leni-

— Nie powtórzyłbym tego raz jeszcze, gdybym był na twoim miejscu — odezwał się Dżin. — Mógłbyś to powiedzieć o jeden raz za dużo, ty krętaczu; chcę abyś pracował.

— A wielbłąd znów odrzekł: — Grrrb!

Skoro jednak to powiedział, ujrzał, że z jego grzbietu, z którego był ogromnie dumny, wypiętra się wielki, gruby, zwisający garb.

— Widzisz to? — spytał Dżin. — To twój własny Grrrb, na który naraziłeś swą szanowną osobę wskutek własnej bezczynności. Dziś jest czwartek, a od poniedziałku rano, kiedy praca się zaczęła, nie zrobiłeś dotychczas nic. Idź-że teraz do pracy!

Czyż mogę pracować — odrzekł wielbłąd — z tym garbem na grzbiecie?

— Uczyniłem go umyślnie — odpowiedział na to Dżin — właśnie

wego wielbłąda, przyglądającego się swemu odbiciu w kałuży wody.

— Mój długi, krnąbrny przyjacielu — przemówił Dżin — co ja o tobie słyszałem. Nie chcesz pracować, chociaż ziemia i wszystko, co istnieje, jest całkiem nowe.

— Grrrb! — odparł wielbłąd.

Dżin usiadł, wsparł brodę na ręce i jął obmyślać wielki czar, zaś wielbłąd przyglądał się dalej własnemu odbiciu w kałuży wody.

— Z powodu swego bezwstydnego lenistwa przyczyniasz trójce zwierząt dodatkowej pracy już od poniedziałku rano — rzekł Dżin i jął dalej obmyślać czar, wsparłszy brodę na ręce.

— Grrrb! — odparł wielbłąd.

dlatego, że przez trzy dni próżnowałeś. Możesz teraz przeto trzy dni pracować bez jedzenia, gdyż inożesz żyć ze swego garbu! Nie mów tedy, że nic dla ciebie nie zrobiłem! Idź precz z pustyni do tamtej trójki i zachowuj się przyzwoicie. Przygarb się!

Wielbłąd usłuchał i przyłączył się wraz ze swym garbem oraz ze wszystkim innym do trójki pracowitych zwierząt.

Ale od tego czasu aż po dziś dzień nosi garb na grzbiecie. Wszelako trzech dni, które zmarnował, gdy ziemia i wszystko, co istnieje, było całkiem nowe, nie wyrównał nigdy i nigdy nie nauczył się zachowywać przyzwoicie.

STANISŁAW JACHOWICZ

Dwa pieski

Azor i Wierniś byli dwaj bracia rodzeni,
A że często naturę wychowanie zmieni,
Różnicę między braćmi wielką spostrzeżono.
Azorka łakociami samemi karmiono,
Na puchach piesek spoczywał,
A jeszcze się czasem gniewał.
Wierniś jadł, co mu dali, chleb nawet razowy,
I nigdy mu wymyśli nie przyszły do głowy.
Nadeszły inne czasy, nastąpiła zmiana,
Utracił Azor łaskawego pana;
Nikt mu przysmaków nie dawał,
Dostyc kiedy miał kości, albo chleba kawał.
Nic mu nie smakowało, a Wierniś się dziwił,
Że się czasem braciszek i na mięso krzywił.
Co więcej: Wierniś sobie spał smacznie na dworze,
A braciszek i oka zamrużyć nie może;
Słowem, czy wielkie mrozy, czy przyszły ulewy,
Drżał od zimna i płakał Azor nieszczęśliwy.
I człowiek, gdy w pieczęciach w młodu wychowany,
Nie potrafi cierpliwie znieść losu odmiany.

Jak urządziliśmy Święto Matki

Kochany Dzierżniaczku!

Ja jeszcze nie umiem pisać, ale poprosiłem Mamusię, żeby wzięła pióro i napisała to wszystko, co Ci chcę opowiedzieć.

Bo my mieliśmy w zeszłą sobotę bardzo ładne święto. Ja chodzę do przedszkola „Czytelniczka”. Są tam dzieci starsze i młodsze. I my urządziliśmy „Święto Matki”. Przyszły wszystkie nasze mamusie. Usiadły na krzesłach w jednym pokoju, a drzwi do drugiego pokoju były zasłonięte żółtą kurtyną. W tym drugim pokoju była scena, to znaczy leżał wielki dywan, stało pianino i na ścianie namalowany był napis „Kocham Cię, Mamo”, otoczony kwiatami i gałązkami. Kiedy odsunięto kurtynę, to najpierw nasza pani kierowniczka przeczytała bardzo ładne opowiadanie o takiej matce, która była strasznie dobra dla swoich dzieci, a potem umarła i te dzieci nie mogły już jej podziękować za wszystko, co dla nich zrobiła.

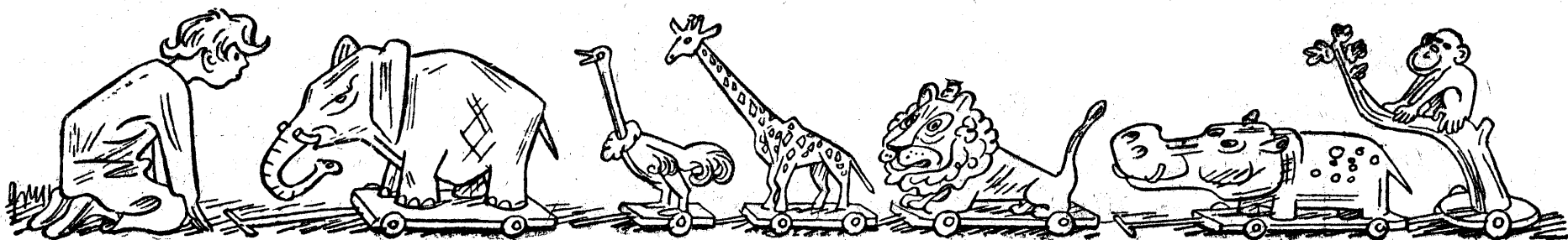
Potem jedna dziewczynka — Jadzia powiedziała wierszyk, potem deklamowały trzy dziewczynki i trzech chłopców a jeszcze później młodsza grupa miała popis rytmiki. Bo my, w przedszkolu

mamy co tydzień lekcję rytmiki. Dzieci siedziały w kółeczko na dywanie i każde z nich pokazywało czego się nauczyło. Dzieci biegały, chodziły krokiem akcentowanym, udawały niedźwiadki, koniki, żabki a wszystko pod muzykę.

Potem była przerwa i kilkoro dzieci częstowało gości smaczными ciastkami. Po przerwie była rytmika starszej grupy. Dzieci klaskały w takt, z muzyką i bez muzyki, tańczyły poleczkę, robiły różne ćwiczenia. Na zakończenie wszystkie dzieci zebrały się razem i każde z nich trzymało w ręku doniczkę kwiatem. Te kwiaty my sami oddawna hodowaliśmy dla naszych mamus, co dzień podlewaliśmy je, aż ładnie wyrosły. Cała gromada powiedziała chórem wierszyk i potem każde dziecko swojej mamusi dało kwiaty. Mamusie były bardzo ucieszone i mówiły, że nigdy jeszcze nie przeżyły tak miłego dnia i dzięki wale nam i naszym paniom nauczycielkom, że tak to ładnie było przygotowane.

Więc ja chciałem opowiedzieć to wszystko — Tobie, Dzierżniaczku i innym dzieciom, bo nie wiem, czy one wszystkie miały w swoich szkołach także święto.

ANDRZEJEK C.

Rozstrzygnięcie konkursu

Na konkurs na najpiękniejszy wierszyk lub opowiadanie prozą nadesłały dzieci kilkaset utworów. Wszystkie utwory były napisane bardzo starannie tak, że w zasadzie wszystkie dzieci, biorące udział w konkursie powinny otrzymać nagrody. Z tego powodu Redakcja znalazła się w dużym kłopotcie. Bo w jaki sposób nagrodzić kilkaset dzieci, kiedy nagród jest tylko 13 (trzynaście)?

Rozstrzygnąć zatem musiał los. I w tym wypadku los okazał się sprawiedliwy.

WYLOSOWALI:

I. nagrodę — zł 300 — Władzio Słupczyński, lat 12, Łódź, Śródmiejska 39, za wierszyk pt.: „Janek i dzbanek“.

II. nagrodę — zł 200 — Nusia Chelmińska, lat 11, Łódź, Mochnackiego 7, za wierszyk pt.: „Moja mama“.

III. nagrodę — zł 100 — Teresa Kuszelewska, lat 11, Łódź, 11 Listopada 37a m. 16, za opowiadanie pt.: „Litość“.

Wylosowane nagrody książkowe podamy w następnym numerze.

Dzisiaj zamieszczamy utwory nagrodzone I, II, i III nagrodą.

Janek i dzbanek

Raz ulicą idzie Janek

A kobieta niesie dzbanek.

Naraz ucho się urwało,

Wszystko z dzbanka się wylało.

Janek drapie się po głowie,

Bo raz słyszał to przysłowie,

Że jak dzbanek straci ucho,

Wtedy będzie z wodą krucho.

A tu większa jeszcze szkoda,

Bo nie była w dzbanku woda,

Tylko lała się ze dzbanka

Biała jakby śnieg śmietana.

Janek drapie się po głowie

I układa już przysłowie:

Kto śmietankę chce mieć

w brzuszku

Kupi dzban o mocnym uszku.

WŁADZIO SŁUPCZYŃSKI

lat 12

Łódź, Śródmiejska 39.

Moja mama

Mama budzi mnie co rana,
A ja z miną wciąż zaspaną
Dąsam się na mamę jeszcze,
Czasem nawet krzyczę „wrzeszczę”,
Że się mama dla mnie trudzi
Gdy mnie ze snu co dzień budzi.

Mama na mnie się nie gniewa,
Gdy wstać nie chcę, kiedy ziewam,
Kiedy zasnę po raz drugi
I znów kwadrans prześpię długi
I ma, zamiast się położyć,
Dużo dla mnie cierpliwości.

Co dzień według kalendarza
Ta historia się powtarza
Lecz dziś mamy imieniny
Więc się zmienię tej godziny.
Odtąd, niech wie moja mama:
Budzić będę się już sama.

Nusia Chelmińska — 11 lat

Łódź, Mochnackiego 7.

Litość

Był późny wieczór. Pan Olecki już drapał się na wóz, aby wrócić z miasteczka do domu, gdy doleciał go bolesny psi skowyt. Spojrzał w tamtą stronę. W cieniu jakiegoś śmietnika pomykał mały piesek, mocno kulejąc. Na śmietniku stał wielki buldog, gonąc za zbiegiem złym okiem i warczeniem. Opatłość nie pozwalała mu na pościg. „Biedny piesku na — tu, na — tu“ zawołał pan Olecki. Psina spojrzała nieufnie. Dotąd przyzwyczajona była tylko do razów, nie słyszała jeszcze ani jednego dobrego słowa. Z pomocą kawałka wędliny człowiek zniecił biedne stworzenie. Piesek przybliżył się tak, aż sam zadziwił się swej zuchwałości. Ręka nieznanego dotknęła jego łebka. Sierść mu się zjeżyła, ale instynkt szepnął mu, że ze strony tego człowieka nie spotka go nic złego.

Po chwili piesek pokuścił się za panem Oleckim. Ten wodą utlenioną i jodyną oraz gazą przyniesioną z najbliższej apteki opatrzył mu zaraz łapkę i inne skaleczenia. Pomimo bólu, psina, co nigdy nie znała co litość, zaskomlała tylko cichutko i liźnęła swego przyszłego pana w rękę. „Biedny piesku“ pomyślał pan Olecki, „jak bardzo musisz cierpieć!“ Długo nie mógł piesek zasnąć, w końcu zapadł w niespokojny sen, przerywany od czasu do czasu szczeknięciem lub żalonym skomleniem. Wreszcie gorączka zmalowała i strudzone stworzenie znalazło spoczynek i ukojenie wśród usypiającego, monotonnego turkotu wózka, jadącego do dalekiej wsi.

Teresa Kuszelewska lat 11

Łódź, 11 Listopada 37a, m. 16

Gdy wielcy ludzie byli mali

Tomasz Alva Edison, po wybuchu, który zdemolował mu drukarnię i laboratorium (o czym czytaliście w ostatnim „Dzienniczku“) zmuszony był wrócić do swego dawnego zawodu gazeciarsza. W owym czasie najgorętszym jego życzeniem było zaznajomić się z tajnikami działania aparatu telegraficznego. Sprzedając w pociskach i na dworcach gazety, odwiedzał urzędy pocztowe, przypatrując się pracy telegrafistów. Zdarzyło się raz, że Tomasz, korzystając z chwilowej nieobecności urzędnika, dorwał się do aparatu i nadal przygotowane do wysłania depeche. Niestety nadał je w złym kierunku i zdemontowany telegrafista skoro tylko powrócił, wyrzucił go za drzwi, nakazując: — Ażeby tu twoja noga nigdy nie postęta!

Więść o tej niefortunnej przygodzie Tomasa rozeszła się lotem błyskawicy po wszystkich stacjach linii, po której jeździł Edison i biedny chłopak nie miał już nigdzie dostępu do telegrafu.

Zaszedł jednak wypadek, który tę sytuację zmienił na korzyść Edisona i dał mu nie tylko możliwość poznania aparatu telegraficznego, ale i zostania telegrafistą.

Była godzina 10 rano, gdy Tomasz wyskoczył z pociągu na stacji Mount - Clemens. Pod pachą trzymał piłkę dzienników i donośnym głosem wykrzykiwał ich nazwy. Tymczasem parowóz odłączony od wagonów, pełną parą jechał w stronę wodociągu. W międzyczasie dwuletni chłopczyk, bawiący się na stacji, rzucił piłkę na tor, po którym toczyła się właśnie lokomotywa. Po tem z całą nieświadomością małego dziecka wszedł na tor i pochylił się nad

piłką. Przerażliwy krzyk piastunka, która dopiero teraz dostrzegła niebezpieczeństwo, grożące dziecku, przeszył powietrze. W tej samej chwili na szyny wbiegła jakaś postać i uniósłszy chłopca, w porę odskoczyła przed buforami nadjeżdżającej maszyny. To Edison z narażeniem własnego życia uratował chłopca od niechybnej śmierci.

Naczelnik stacji Mackenzie — ojciec ocalałego dziecka, ze łzami w oczach dziękował Tomaszowi, obiecując zrobić dla niego wszystko co było w jego mocy. Edison wzruszonym głosem poprosił go o umożliwienie mu nauki telegrafowania. Naczelnik przystał na tę prośbę z ochotą i sam ofiarował się być nauczycielem. Po kilku miesiącach nauki Mackenzie polecił Tomasa dyrektorowi poczty i chłopak został telegrafistą.

Od redakcji

Ze względu na konieczność omawiania z autorami nadsyłanych utworów — Redaktor „Dzienniczka“ będzie przyjmował w każdy wtorek od godziny 3—4 po poł. w lokalu Redakcji, Piotrkowska 96, III piętro.

Wesoly kucyk

REKORDZISCI

Pewien jegomość, chcąc zabezpieczyć laskę swą od kradzieży w szatni, wieszal na niej karteczkę z napisem: „Laska należy do mistrza bokserkiego“.

Pewnego razu laska z szatni zniknęła, natomiast została karteczka z dopiskiem: „Laskę zabrał szybkobiegacz - rekordzista“.

NOWA PIŁA

— Co za przykreść — mówi ojciec Edka, — przedwczoraj kupiłem nową piłę, a dziś już wcale nie rżnie.

— Niemożliwe, proszę tatusia — odzywa się synek, — właśnie dziś z rana przepiłowałem cegłę na połowę.

